

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลการวิจัย

คำกริยาบ่งบอกลักษณะ เป็นคำกริยาชนิดหนึ่งในภาษาไทยที่มีลักษณะที่แตกต่างจากคำกริยาชนิดอื่นๆ 2 ประการ ดังนี้คือ ประการที่หนึ่งคำกริยาบ่งบอกลักษณะจะต้องปรากฏร่วมกับหน่วยนามหน้าและหน่วยนามหลังคำกริยาที่มีความสัมพันธ์กันทางความหมายลักษณะใดลักษณะหนึ่งใน 3 ลักษณะ ดังนี้คือ หน่วยนามทั้งสองอ้างถึงหน่วยอ้างอิงเดียวกัน หรือ หน่วยนามทั้งสองเป็นคำจำกัดกลุ่ม-ลูกกลุ่ม เดียวกัน หรือ หน่วยนามทั้งสองเป็นคำเกี่ยวโยงกัน เช่น

- ก) ชาญชัย คือ พ่อของวิชัย (หน่วยนามทั้งสองอ้างถึงหน่วยอ้างอิงเดียวกัน)
- ข) สินค้าออกที่สำคัญของไทย ได้แก่ ข้าว ยางพารา และดีบุก (หน่วยนามทั้งสองเป็นจำกัดกลุ่ม-ลูกกลุ่มเดียวกัน)
- ค) ตาของนลินี คล้าย ตาของแม่เธอ (หน่วยนามทั้งสองเป็นคำเกี่ยวโยงกัน)

ประการที่สอง คำกริยาบ่งบอกลักษณะจะไม่ปรากฏในโครงสร้างประโยคกรรมวาจก กล่าวคือ คำกริยาชนิดนี้จะไม่ปรากฏร่วมกับคำ "ถูก" "โดน" หรือ "ได้รับ" เช่น

- ง) *พ่อของวิชัย ถูก ชาญชัย คือ
- จ) *ข้าว ยางพารา และดีบุก โดนได้แก่ โดยสินค้าออกที่สำคัญของไทย
- ฉ) *ตาของแม่เธอ ได้รับคล้าย โดยตาของนลินี

คำกริยาบ่งบอกลักษณะนี้จะ เป็นคำกริยาที่บ่งชี้ลักษณะของหน่วยนามหน้าคำกริยาได้ 3 ลักษณะ โดยหน่วยนามหลังคำกริยา จะเป็นส่วนที่ใช้อธิบายหรือบอกลักษณะว่าสิ่งที่กล่าวถึงโดยหน่วยนามหน้าคำกริยาเป็นสิ่งที่เดียวกันกับสิ่งที่กล่าวถึงโดยหน่วยนามหลังคำกริยา หรือบ่งบอกลักษณะว่า

สิ่งที่กล่าวถึงโดยหน่วยงานหน้าคำกริยาประกอบด้วยสมาชิกต่างๆที่ระบุโดยหน่วยงานหลังคำกริยา หรือบอกลักษณะว่าสิ่งที่กล่าวถึงโดยหน่วยงานหน้าคำกริยามีความเหมือน หรือ คล้ายคลึงกับสิ่งที่กล่าวถึงโดยหน่วยงานหลังคำกริยา

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า คำกริยาบ่งบอกลักษณะในภาษาไทยมีทั้งหมด 13 รายการ โดยเป็นคำพ้องรูปพ้องเสียง 5 รายการ กล่าวคือ คำกริยา "เป็น" เป็นคำพ้องรูปพ้องเสียง 3 รายการ และ คำกริยา "ได้แก่" เป็นคำพ้องรูปพ้องเสียง 2 รายการ

คำกริยาบ่งบอกลักษณะในภาษาไทยทั้ง 13 รายการ ได้แก่คำว่า ชื่อ หมายถึง คือ มี เป็น₁ เป็น₂ เป็น₃ ได้แก่₁ ได้แก่₂ เหมือน คล้าย เท่า และ เสมอ

จากการศึกษาคุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์และทางอรรถศาสตร์ของคำกริยาบ่งบอกลักษณะ แล้วพบว่า คำกริยาชนิดนี้ สามารถจำแนกออกเป็น 3 ประเภท ดังแสดงด้วยตารางต่อไปนี้

คำกริยา บ่งบอก ลักษณะ	การปรากฏร่วม ของคำปฏิเสธ "ไม่"	การสลับตำแหน่ง ของหน่วยงาน หน่วยงานทั้งสอง	ลักษณะความสัมพันธ์ทาง ความหมายของหน่วยงานทั้งสอง			ประเภทของ คำกริยา บ่งบอก ลักษณะ
			อ้างถึงหน่วย อ้างอิง เดียวกัน	เป็นคำจากกลุ่ม- ลูกกลุ่ม เดียวกัน	เป็นคำ เกี่ยว โยงกัน	
ชื่อ หมายถึง						ประเภท เทียบความ
เป็น ₁ ได้แก่ ₁ คือ						
มี ได้แก่ ₂ เป็น ₂						ประเภท ขยายความ
เหมือน คล้าย เท่า เสมอ เป็น ₃						ประเภท เปรียบเทียบ

เส้นประ ----- แสดงการแบ่งชนิดย่อยของคำกริยาบ่งบอกลักษณะ

เส้นทึบ _____ แสดงการแบ่งประเภทของคำกริยาบ่งบอกลักษณะ

คำกริยาบ่งบอกลักษณะที่แบ่งออกเป็น 3 ประเภทนี้ มีคุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์และทาง
อรรถศาสตร์ที่แตกต่างกันดังนี้คือ

1. คำกริยาบ่งบอกลักษณะที่ไม่ปรากฏร่วมกับคำปฏิเสธ "ไม่" และปรากฏร่วมกับ
หน่วยหน้านามและหน่วยนามหลังคำกริยาในลักษณะที่อ้างถึงสิ่งอ้างอิงเดียวกัน คำกริยาประเภทนี้
จะบ่งชี้ว่าสิ่งที่กล่าวถึง โดยหน่วยนามหน้าคำกริยาเป็นสิ่งเดียวกันกับสิ่งที่กล่าวถึงโดยหน่วยนามหลัง
คำกริยา เรียกคำกริยาประเภทนี้ว่า คำกริยาบ่งบอกลักษณะประเภทเทียบความ มีสมาชิก 5
รายคำ คำกริยาประเภทนี้แบ่งออกเป็น 2 ชนิดย่อย โดยใช้คุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์ในเรื่องของ
การสลับตำแหน่งของหน่วยนามหน้าและหน่วยนามหลังคำกริยาเป็นเกณฑ์ คือ

1.1 คำกริยาที่มีคุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์ในการสลับตำแหน่งหน่วยนามทั้งสองได้
เรียกว่า คำกริยาบ่งบอกลักษณะประเภทเทียบความ ชนิดเทียบความเท่า มี 2 รายคำ ได้แก่
คำว่า คือ และ ได้แก่₁

1.2 คำกริยาที่ไม่มีคุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์ในการสลับตำแหน่งหน่วยนามทั้งสอง
เรียกว่า คำกริยาบ่งบอกลักษณะประเภทเทียบความ ชนิดเทียบความไม่เท่า มี 3 รายคำ ได้แก่
คำว่า ชื่อ หมายถึง และ เป็น₁

2. คำกริยาบ่งบอกลักษณะที่ไม่ปรากฏร่วมกับคำปฏิเสธ "ไม่" และปรากฏร่วมกับ
หน่วยนามหน้าและหน่วยนามหลังคำกริยาที่มีความสัมพันธ์ทางความหมายในลักษณะที่เป็นคำจากกลุ่ม-
ลูกกลุ่มเดียวกัน คำกริยาประเภทนี้จะบ่งชี้ว่าสิ่งที่กล่าวถึงโดยหน่วยนามหน้าคำกริยาเป็นสมาชิกของ
กลุ่มที่กล่าวถึงโดยหน่วยนามหลังคำกริยา หรือบ่งชี้ว่าสิ่งที่กล่าวถึงโดยหน่วยนามหน้าคำกริยามี
สมาชิกต่าง ๆ ที่กล่าวถึงโดยหน่วยนามหลังคำกริยา เรียกคำกริยาประเภทนี้ว่า คำกริยาบ่งบอก
ลักษณะประเภทขยายความ มีสมาชิก 3 รายคำ ได้แก่คำว่า มี ได้แก่₂ และ เป็น₂

3. คำกริยาบ่งบอกลักษณะที่ปรากฏร่วมกับคำปฏิเสธ "ไม่" ได้ และปรากฏร่วมกับ
หน่วยนามหน้าและหน่วยนามหลังคำกริยาที่มีความสัมพันธ์ทางความหมายในลักษณะที่เป็นคำเกี่ยวโยง
กัน คำกริยาประเภทนี้จะบ่งชี้ว่าสิ่งที่กล่าวถึงโดยหน่วยนามหน้าคำกริยามีลักษณะเหมือนหรือคล้ายกัน
กับสิ่งที่กล่าวถึงโดยหน่วยนามหลังคำกริยา เรียกคำกริยาประเภทนี้ว่า คำกริยาบ่งบอกลักษณะประเภท
เปรียบเทียบ มีสมาชิก 5 รายคำ ได้แก่คำว่า เหมือน คล้าย เท่า เสมอ และ เป็น₃

5.1.2 ข้อสังเกตบางประการ

1) ผู้วิจัยพบว่ามีคำกริยาอีก 2 รายการ ที่อาจจัดเป็นคำกริยาบ่งบอกลักษณะได้ คือ คำกริยา ใช่ และคำกริยา ใช่ เช่น

เขา ไม่ใช่ นายจัน
วันนี้ ใช่ วันพุธ

ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มิได้ศึกษาคำกริยาทั้งสองรายการนี้แต่อย่างใด ทั้งนี้เพราะการศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงคุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์และทางอรรถศาสตร์ของคำกริยาบ่งบอกลักษณะ โดยมีขอบเขตของการวิจัยว่าศึกษาเฉพาะโครงสร้างประโยคที่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไประหว่างผู้พูดและศึกษาเฉพาะโครงสร้างประโยคที่เป็นที่ตกลงกันในเชิงวิเคราะห์

สำหรับคำกริยา "ใช่" ผู้วิจัยพบจากข้อมูลว่าคำกริยา "ใช่" นี้จะปรากฏมากในโครงสร้างประโยคปฏิเสธ การใช้คำกริยารายคำนี้ในโครงสร้างประโยคบอกเล่ายังไม่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไประหว่างผู้พูด

ตัวอย่าง

เขา ใช่ นายจัน

ประโยคนี้เป็นประโยคที่มีการใช้น้อยมากและเป็นประโยคไม่เริ่มซึ่งยังมีความขัดแย้งกันระหว่างผู้พูดบางคน กล่าวคือ ผู้พูดบางคนถือว่าประโยคนี้ถูกต้อง แต่ผู้พูดบางคนไม่ถือว่าประโยคนี้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์

ส่วนคำกริยา "ใช่" ที่ปรากฏในประโยค "วันนี้วันพุธ" นั้นอาจกล่าวได้ว่าประโยคนั้นมาจากโครงสร้างวลี "วันนี้เป็นวันพุธ" หรืออาจกล่าวได้ว่าประโยคนี้เป็นลักษณะโครงสร้างของประโยคไร้กริยา (Verbless Construction) การวิเคราะห์โครงสร้างประโยคแบบนี้ยังไม่เป็นที่ตกลงกัน ผู้วิจัยจึงไม่นำมาศึกษาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

2) ผู้วิจัยพบว่าคำกริยา "มี" อีกรายคำหนึ่ง ที่ปรากฏในโครงสร้างประโยคที่คล้ายคลึงกับคำกริยา "มี" ที่เป็นคำกริยาบ่งบอกลักษณะ ตัวอย่างเช่น

การทิ้งขยะมูลฝอยลงในที่สาธารณะ มี ความผิดตามกฎหมาย

ในประโยคนี้ ดูเหมือนว่า คำกริยา "มี" นี้ปรากฏร่วมกับหน่วยนามสองหน่วยที่มีความสัมพันธ์ทางความหมายในการอ้างอิงถึงสิ่งอ้างอิงเดียวกัน ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้น คำกริยา "มี" นี้ก็จะถือว่าเป็นคำกริยาบ่งบอกลักษณะประเภทเทียบความ แต่ผู้วิจัยได้ตัดสินใจว่าคำกริยา "มี" นี้ไม่ใช่คำกริยาบ่งบอกลักษณะ ทั้งนี้เพราะ ผู้วิจัยพิจารณาจากโครงสร้างหลัก พบว่า ประโยค (ค) นี้มีการละข้อความในหน่วยนามหน้าคำกริยาในโครงสร้างผิว โดยมีการละข้อความว่า "ผู้กระทำ"

ประโยคในโครงสร้างหลักของประโยคตัวอย่าง จึงควรเป็นดังนี้

การทิ้งขยะมูลฝอยในที่สาธารณะ ผู้กระทำ มี ความผิดตามกฎหมาย

เมื่อนิยามจากโครงสร้างหลักแล้ว ทำให้ตัดสินใจได้ว่า คำกริยา "มี" ที่ปรากฏในประโยค (ค) ไม่ใช่คำกริยาบ่งบอกลักษณะ เพราะหน่วยนามหน้าและหน่วยนามหลังคำกริยาไม่ได้มีลักษณะความสัมพันธ์อย่างใดอย่างหนึ่งใน 3 ลักษณะตามคำจำกัดความของคำกริยาบ่งบอกลักษณะ

อนึ่ง คำกริยา "มี" ที่กล่าวมานี้ พบมากในภาษากฎหมาย ข้อบัญญัติ หรือข้อบังคับต่าง ๆ ภาษาดัง ๆ เหล่านี้มักต้องการความกระชับไม่เยิ่นเย้อ จึงมีการละข้อความที่เป็นที่เข้าใจกันได้

5.2 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

- 1) ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า มีการใช้คำกริยา "คือ" อย่างกว้างขวาง เช่น
 - ใช้ในการเริ่มต้นการสนทนา เช่นเดียวกับคำว่า "แบบว่า..."

ตัวอย่าง

"คือว่า ผมอยากจะแนะนำให้คุณรู้จักกับคุณมาลา ครับ"

- ใช้ในการแนะนำ

ตัวอย่าง

"นี่ คือ เครื่องพิมพ์ดีด"

- ใช้ในการเน้นย้ำ

ตัวอย่าง

"เขา คือ ชไมย"

และจากข้อมูลที่ไม่เป็นที่ตกลงกัน¹ พบว่ามีการใช้คำกริยา "คือ" แทนคำกริยาบ่งบอก ลักษณะแบบขยายความ กล่าวคือ ใช้คำกริยานี้บ่งชี้ว่าหน่วยงานหน้าคำกริยามีสมาชิกต่าง ๆ ดังที่กล่าวไว้โดยหน่วยงานหลังคำกริยา เช่น

⁷ ผู้อภิปรายวันนี้ คือ คุณสมิคร คุณอุทัย คุณบุญชู

¹ ข้อมูลที่ไม่เป็นที่ตกลงกัน หมายถึง ข้อมูลที่มีผู้บอกภาษาบางท่านแสดงความเห็นว่า ข้อมูลดังกล่าวนี้ถูกต้องตามไวยากรณ์ ในขณะที่เดียวกันก็มีผู้บอกภาษาบางท่านไม่ยอมรับว่าข้อมูลนั้น ถูกต้องตามไวยากรณ์

⁷ ใช้กำกับหน้าประโยคที่ไม่เป็นที่ตกลงกันว่าถูกไวยากรณ์หรือไม่

คำกริยาที่จะปรากฏในตำแหน่งคำกริยาในประโยคนี้ที่ถูกต้องตามไวยากรณ์นั้น จะได้แก่ คำว่า "มี" และ "ได้แก่" การใช้คำกริยา "คือ" แทนคำกริยาทั้งสองซึ่งเป็นคำกริยาคนละประเภทกัน จึงทำให้ผู้บอกภาษาบางท่านไม่ยอมรับว่าเป็นประโยคที่ถูกต้องตามไวยากรณ์ อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบว่า คำกริยา "คือ" ที่ใช้ในลักษณะเดียวกันนี้มีมากพอสมควร

การศึกษาคำกริยา "คือ" เพียงรายคำเดียวในเนวลิก จะทำให้ทราบถึงลักษณะและคุณสมบัติของคำ ๆ นี้ที่ละเอียดยิ่งขึ้น

2) คำว่า "คือ" ในภาษาถิ่นอีสาน จะมีความหมายเหมือนคำว่า "คือ" "เหมือน" หรือ "คล้าย" ในภาษาไทยกรุงเทพฯ

ตัวอย่าง

นี่แหละ คือ แนวจ้ำลีเฮ็ด
(นี่แหละ คือ สิ่งที่คุณต้องทำ)

ผู้มัน คือ หมอศักดิ์ อีหลี
(คนมัน เหมือน ศักดิ์ จริง ๆ)

เสียงมัน คือ เสียงพรศักดิ์แท้
(เสียงเขา คล้าย เสียงพรศักดิ์)

ผู้วิจัย ไม่แน่ใจว่า คำว่า "คือ" ในภาษาถิ่นอีสานมีความหมายกว้างกว่าคำว่า "คือ" ในภาษาไทยกรุงเทพฯ ดังตัวอย่างที่แสดงข้างต้น หรือคำว่า "คือ" ในภาษาถิ่นอีสานเป็นคำ 2 รายคำเหมือนในภาษาไทยกรุงเทพฯ กล่าวคือ คำว่า "คือ" ที่หมายถึง "คือ" และคำว่า "คือ" ที่หมายถึง "ครือ" แต่ในภาษาถิ่นอีสานมีการเปลี่ยนแปลงทางเสียงโดยมีการรวบเสียงควบกล้ำจากเสียง "ครือ" มาเป็นเสียง "คือ"

การศึกษาคำกริยา "คือ" ในเชิงประวัติและเปรียบเทียบ จะทำให้ทราบถึงข้อเท็จจริงและอาจทำให้ทราบได้ว่า คำกริยานี้มีกำลังมีการเปลี่ยนแปลงและวิวัฒนาการอย่างไรหรือไม่?

3) ในบทที่ 4 ผู้วิจัยได้ชี้ให้เห็นว่า มีคำกริยา "เป็น" อีกหลายคำหนึ่งซึ่งมีลักษณะคล้ายกับ "เป็น" ที่เป็นคำกริยาบ่งบอกลักษณะ แต่คำกริยา "เป็น" ดังกล่าวนั้นมีคำคุณศัพท์ปรากฏในตำแหน่งหลังคำกริยาซึ่งเป็นลักษณะที่เป็นแปลกและน่าสนใจมาก เพราะโดยทั่วไปแล้ว คำคุณศัพท์ในภาษาไทยจะปรากฏในตำแหน่งหลังคำนาม ไม่ใช่ตำแหน่งหลังคำกริยา ผู้วิจัยยังได้พบประโยคที่มีการใช้คำกริยา "เป็น" กับคำคุณศัพท์อื่น ๆ อีก เช่น

เขาเป็นงงไปเลย

และในบางครั้งคำกริยา "เป็น" ที่ใช้กับคำคุณศัพท์ ก็ใช้เป็นสำนวน เช่น

ตาเป็นมันเขียว

เขาเป็นใหญ่กว่าฉัน

นอกจากนี้ คำกริยา "เป็น" บางรายคำที่ปรากฏร่วมกับหน่วยนาม 2 หน่วยเช่นเดียวกับคำกริยาบ่งบอกลักษณะ แต่คำกริยา "เป็น" ดังกล่าวไม่จัดว่าเป็นคำกริยาบ่งบอกลักษณะเพราะมิได้แสดงความสัมพันธ์ทางความหมายของหน่วยนามหน้าและหน่วยนามหลังคำกริยาว่าเป็นสิ่งเดียวกัน หรือ เป็นสมาชิกในกลุ่มเดียวกัน หรือ เปรียบเทียบกันได้ เช่น

เขาเป็นบ้า

น้องเป็นหิว

สมศักดิ์เป็นเมวย

ทิสฐาเป็นงาน

ลักษณะต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้ย่อมจะมีการศึกษาเกี่ยวกับคำกริยา "เป็น" อย่างละเอียดต่อไปเพื่อดูว่าคำกริยา "เป็น" ทั้งหมดในภาษาไทยมีกี่รายคำ และในแต่ละรายคำมีคุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์และทางอรรถศาสตร์อย่างไร

4) การศึกษาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ อาจนำไปใช้ในการศึกษาเปรียบเทียบระหว่าง Verb to be ในภาษาอังกฤษกับคำกริยาบ่งบอกลักษณะในภาษาไทยในแง่มุมที่ละเอียดยิ่งขึ้น ทั้งยังอาจนำไปใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้อีก เพราะแต่เดิมนั้นเรามักจะให้ความหมายของ Verb to be ว่าหมายถึง "เป็น" "อยู่" "คือ" ซึ่งแสดงว่าคำกริยา "เป็น" และ "คือ" มีความหมายเช่นเดียวกัน แต่ผลจากการศึกษาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้ชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของคำกริยาทั้งสองรายคำ ดังนั้นจึงทำให้การให้ความหมายของ Verb to be ทำได้ละเอียดยิ่งขึ้น